

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN PERUSTUTKINTO

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Lähihoitaja

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa

Pakolliset tutkinnon osat

Kasvun tukeminen ja ohjaus

Hoito ja huolenpito

Kuntoutumisen tukemien

Hyväksytty:19.5.2015

Sisällys

2.1	PAKOLLISET TUTKINNON OSAT	3
2.1.1	KASVUN TUKEMINEN JA OHJAUS.....	3
2.1.2	HOITO- JA HUOLENPITO	13
2.1.3	KUNTOAUTUMISEN TUKEMINEN	25

2.1 PAKOLLISET TUTKINNON OSAT

2.1.1 KASVUN TUKEMINEN JA OHJAUS		20 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET		
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunnioittaa asiakkaan arvoja ja kulttuuritaustaa • tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden kasvuun ja kehitykseen liittyviä vahvuuksia ja tarpeita • asettaa kasvua ja kehitystä tukevia tavoitteita • toimia asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevan suunnitelman pohjalta • arvioida toimintaansa sekä kasvua ja kehitystä tukevan suunnitelman toteutumista • edistää ja tukea asiakkaan kasvua ja kehitystä, terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia • ohjata ja tukea asiakasta päivittäisissä toiminnoissa • ohjata erilaisia asiakasryhmiä • työskennellä sosiaali- ja terveysalan toimintaperiaatteiden, säädösten ja säännösten mukaan • työskennellä eri asiakasryhmiä koskevien toimintaperiaatteiden ja suositusten mukaan • ottaa vastuun oppimisestaan ja arvioida ammatillista kehittymistään • hakea tietoa ja käyttää tietotekniikkaa ja dokumentointivälineitä, noudattaa työryhmän sääntöjä ja toimia työryhmän työhyvinvointi- ja turvallisuusohjeiden mukaan. 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Keskeiset sisällöt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelmallinen työskentely • Kasvun tukeminen ja ohjaaminen • Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen • Asiakkaan kasvun ja kehityksen tukemista koskevan tiedon hallinta • Terveyttä ja hyvinvointia koskevan tiedon hallinta • Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa, sosiaali- ja terveydenhuollon historiaa ja toimintajärjestelmää koskevan tiedon hallinta • Säädöksiä, säännöksiä ja toimintaperiaatteita koskevan tiedon hallinta • Oppimaan oppimista koskevan tiedon hallinta • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietikka • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky <p>Opintojaksot:</p> <p>Kasvun tukemisen ja ohjauksen perusteet 6 osp Kasvun tukeminen ja ohjaus elämänkaaren eri vaiheissa 6 osp Asiakkaan ohjaaminen eri toimintaympäristöissä 8 osp</p>		
OPINTOJAKSOT		
Kasvun tukemisen ja ohjauksen perusteet 6osp	Kasvun tukeminen ja ohjaus elämänkaaren eri vaiheissa 6 osp	
Keskeiset sisällöt:	Keskeiset sisällöt:	
Opintojen ohjaus	Lapsen ja nuoren kasvu ja kehitys	
<p>Ryhmänohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen ryhmään, ryhmäytyminen (leirikoulu) 	<ul style="list-style-type: none"> • Monimuotoiset perheet ja perheen elämänkaari • Synnytyksen vaiheet, vastasyntyneen hoito, varhainen vuorovaikutus ja kiintymyssuhteet • Fyysinen kasvu ja motorinen kehitys 	

<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelu ammattiopistossa / yleiset käytänteet: ammattiopiston toiminta, arvot ja toimintaperiaatteet, oppilaitoksen turvallisuus, kestävä kehitys, oppilaitoksen käytänteet, Oiva/Aino, ammattilukio-opas, opetussuunnitelma, lukusuunnitelma, opiskelun työvälineet, etenemissuunnitelma, Wilman ja Moodlen käyttö, päihdeongelmaisen hoitoonohjausmalli, kriisityön malli • Opiskelijapalveluinfo: Terveystenhoitaja, erityisopettaja (lukiseula), opinto-ohjaaja, opintosihtööri • Kohti ammattia ja tutkintoa: tutkinnon rakenne, KTO ja yhteisten aineiden yleisesittely, KTO:n kriteeristön läpikäyminen, TO-paikkojen esittely ja toivelistojen täyttö, arvioinnin periaatteet, ammatillisen kasvun ja kehityksen vaiheet, itsearvioinnin periaatteet, ammattiosaamisen näyttö, tulo-kyvyn organisointi + läpikäynti <p>Opinto-ohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hops-keskustelu henkilökohtaisesti (opo/ro) • Vapaasti valittavien kurssien info + valinta <p>Asiakkaan kohtaaminen ja ammatillinen etiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaslähtöinen ammatillinen vuorovaikutus ja asiakkaan osallisuus • Lähihoitajan työtä ohjaavat säädökset, suositukset ja ammatietiikka • Moniammatillisuus • Kulttuuri ja monikulttuurisuus <p>Lähihoitaja arjen hyvinvoinnin edistäjänä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointiin liittyviä käsitteitä (arvot, hyvinvointi, elämänhallinta, syrjäytyminen terveyden edistäminen) • Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintajärjestelmä (historia, toimintajärjestelmä yleinen taso, rahoitus, tulevaisuus) • Lähihoitaja lapsiperheiden sosiaaliturvan ohjaajana (lapsen etu, lapsiperheiden etuudet ja palvelut, lastensuojelu) <p>Ravitsemus- ja elintarvikehygieniosaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terveellisen ravitsemuksen perusteet: energian tarve, ravintoaineet, suomalaiset ravitsemussuositukset • Imeväisikäisen, leikki-ikäisen, kouluikäisen ja ikääntyneen ravitsemuksen erityispiirteet • Päivähoitoruokailun tavoitteet ja ateriamallit • Ateriansuunnittelun perusteet • Perusruokien ja leivonnaisten valmistus: kotiruokaa, kuten puuroja, keittoja, kastikkeita, pata- ja laattakoruokia, lisäkkeitä sekä yleisimpiä jälkiruokia ja leivonnaisia • Kasvisruoka • Elintarvikehygienian perusteet, hygieniosaamistesti <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos, verkko-oppimisympäristö, opetuskeittiö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Persoonallisuuden kehitys • Kognitiivinen kehitys • Sosiaalinen kehitys • Päivittäiset toiminnot sekä turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen <p>Varhaiskasvatus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen lainsäädännön keskeiset sisällöt ja toimintaa ohjaavat varhaiskasvatuksen perusteet • Hoito- ja kasvatustyön prosessi, lapsen vasu: tarpeiden selvittäminen, tavoitteet, suunnitelma, toteutus, arviointi ja dokumentointi. • Tietoinen kasvatustyö, kasvatustyylit • Lapselle ominaiset tavat toimia (leikkiminen, tutkiminen, taiteellinen kokeminen, liikkuminen), luovan toiminnan menetelmät • Varhaiskasvatuksen sisällöt (matemaattinen, luonnontieteellinen, historiallis-yhteiskunnallinen, esteettinen, eettinen, uskonnollis-elämäntieteellinen) • Lapsen ja lapsiryhmän ohjaaminen hoito- ja kasvatustyössä <p>Aikuinen ja ikääntyvä ihminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aikuisen ja ikääntyvän ihmisen kehitystehtävät • Tarinallisuus ja elämäntarjontajattelu • Vanhusr ryhmän ohjaaminen <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos, työympäristöt, verkko-oppimisympäristö</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, pienryhmätöysohjaus, verkko-opinnot, toiminnalliset tuokiöt</p>
---	--

<p>Toteuttamistavat: Hops-keskustelu, tutor-opiskelijoiden vierailu, lähiopetus, pienryhmätyöskentely, verkko-opinnot, toiminnalliset harjoitukset</p>	
<p>Kasvun tukeminen ja ohjaaminen eri toimintaympäristössä 8 osp</p>	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eri-ikäisten asiakkaiden kasvua ja kehitystä koskevan tiedon hallinta, tukeminen ja ohjaaminen • Ammatillinen vuorovaikutus ja ammattieettinen toiminta erilaisten asiakkaiden kanssa • Suunnitelmallinen työskentely ja ongelmanratkaisutaidot eri-ikäisten asiakkaiden kanssa • Terveystiedon, turvallisuuden ja hyvinvoinnin sekä toimintakyvyn huomioon ottaminen erilaisissa toimintaympäristöissä • Sosiaali- ja terveysalan toimintajärjestelmää sekä lainsäädäntöä koskevan tiedon hallinta erilaisissa toimintaympäristöissä • Omien vahvuuksien ja kehittymistarpeiden tunnistaminen ja arviointi <p>Oppimisympäristöt: Ensisijaisesti päiväkodit, ryhmäperhepäivähoito, koulut, oppilaskodit, koulujen ja oppilaitosten asuntolatoiminnassa tai päiväkerhoissa. Perustellusta syystä kyseeseen voi tulla jonkin muun asiakasryhmän (kuten vanhukset, vammaiset) toimintaympäristö tai työpaikka</p> <p>Toteuttamistavat: työssäoppiminen, itsenäinen tehtävä</p>	
<p>EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT</p>	
<p>Kasvun tukemisen ja ohjauksen opintojaksot tulee olla suoritettuna ennen ammattiosaamisen näyttöä.</p>	
<p>OPPIMISEN ARVIOINTI</p>	
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiselle.</p> <p>Tässä tutkinnon osassa arvioidaan:</p> <p>Kasvun tukemisen ja ohjauksen perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opintojen ohjaus: Aktiivinen osallistuminen tunti- ja ryhmätyöskentelyyn. Opettajan antama suullinen/kirjallinen palaute. Hops-haastattelulomakkeen täyttäminen. • Asiakkaan ohjaaminen ja ammatillinen etiikka: Tehtävä (S) • Lähihoitaja arjen hyvinvoinnin edistäjänä: Tehtävä sosiaali- ja terveydenhuollon historiasta (S) • Ravitsemus: Hygieniaosaamistesti (S), Ruokapäiväkirjatehtävä (S) • <p>Kasvun tukeminen ja ohjaus elämänkaaren eri vaiheissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapsen ja nuoren kasvu ja kehitys: Aktiivinen osallistuminen opetukseen (S), tentti (S) • Varhaiskasvatus: Aktiivinen osallistuminen opetukseen, tehtävä (S), tentti (S) • Aikuinen ja ikääntyvä ihminen: Viriketuoion toteutus vanhustyöskentelyssä (S) <p>Kasvun tukeminen ja ohjaaminen eri toimintaympäristöissä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itsearviointi, työpaikkahajajan ja opettajan antama suullinen/kirjallinen palaute. Tehtävä (S). 	

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytyksi suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.

Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

Ammattiosaamisen näyttö:

Opiskelija osoittaa osaamisensa kasvun tukemisessa ja ohjauksessa ammattiosaamisen näytössä toimimalla lähihoitajan työtehtävissä ensisijaisesti varhaiskasvatuksen toimintaympäristössä, joita ovat päiväkotit tai ryhmäperhepäivähoito tai koulussa, oppilaskodeissa, koulujen ja oppilaitosten asuntolatoiminnassa tai päiväkerhoissa. Perustellusta syystä kyseeseen voi tulla jonkin muun asiakasryhmän (kuten vanhukset, vammaiset) toimintaympäristö tai alan työpaikka. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.

Tutkinnon osan erillispätevydet ja niiden arviointi esim. passit

Hygieniapassi

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnontutkinnon, lähihoitaja, Kasvun tukemisen ja ohjauksen 20 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma
NÄYTÖN KUVAUS
<p>Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Näyttö toteutetaan työelämän tilanteissa työssäoppimisjakson yhteydessä. Opiskelija osallistuu työyhteisön työtoimintaan työvuorojensa mukaisesti.</p> <p>Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa / työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p>
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Kasvun tukemisen ja ohjauksen suunnittelu, toteutus ja arviointi varhaiskasvatuksen tai muissa soveltuvissa toimintaympäristöissä.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
<p>Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla.</p> <p>Opiskelija osoittaa osaamisensa toimimalla lähihoitajan työtehtävissä ensisijaisesti varhaiskasvatuksen toimintaympäristössä, joita ovat päiväkotit tai ryhmäperhepäivähoito tai koulussa, oppilaskodeissa, koulujen ja oppilaitosten asuntolaitosmääräyksessä tai päiväkerhoissa. Perustellusta syystä kyseeseen voi tulla jonkin muun asiakasryhmän (kuten vanhukset, vammaiset) toimintaympäristö tai alan työpaikka.</p>
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.</p> <p>Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättävät:</p> <p style="padding-left: 40px;"> ☐ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustajat ☒ em yhdessä </p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys- ja sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suunnitelmallinen työskentely	tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden kasvuun ja kehitykseen liittyviä vahvuuksia ja tarpeita.	tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden kasvuun ja kehitykseen liittyviä vahvuuksia ja tarpeita hyödyntäen erilaisia tiedonkeruumenetelmiä.	tunnistaa laajasti eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden kasvuun ja kehitykseen liittyviä vahvuuksia ja tarpeita hyödyntäen monipuolisesti erilaisia tiedonkeruumenetelmiä.
	asettaa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevia tavoitteita yhdessä asiakkaan ja työryhmän kanssa.	asettaa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevia tavoitteita yhdessä asiakkaan ja työryhmän kanssa siten, että ottaa huomioon asiakkaan iän ja kehitysvaiheen.	asettaa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevia tavoitteita yhdessä asiakkaan, hänen läheisten ja työryhmän kanssa siten, että ottaa huomioon asiakkaan iän, kehitysvaiheen ja elämäntilanteen.
	toimii työssään perustaen toimintansa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevaan kirjalliseen suunnitelmaan sekä yhteistyöhön työyhteisön ja asiakkaan läheisten kanssa.	toimii työssään tavoitteellisesti perustaen toimintansa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevaan kirjalliseen suunnitelmaan yhteistyössä asiakkaan läheisten ja työyhteisön jäsenten kanssa.	toimii työssään tavoitteellisesti ja johdonmukaisesti perustaen toimintansa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevaan kirjalliseen suunnitelmaan yhteistyössä asiakkaan, hänen läheisten ja työyhteisön jäsenten kanssa.
	arvioi omaa toimintaansa ja kirjallisen asiakaslähtöisen suunnitelman toteutumista.	arvioi realistisesti omaa toimintaansa ja kirjallisen asiakaslähtöisen suunnitelman toteutumista.	arvioi realistisesti ja monipuolisesti omaa toimintaansa ja kirjallisen asiakaslähtöisen suunnitelman toteutumista.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kasvun tukeminen ja ohjaaminen	kuuntelee ja havainnoi asiakasta sekä keskustelee asiakkaan kanssa hänen tarpeistaan.	kuuntelee ja havainnoi asiakasta sekä keskustelee asiakkaan kanssa hänen tarpeistaan. Ottaa huomioon asiakkaan elämäntilanteen.	kuuntelee ja havainnoi sekä keskustelee luontevasti asiakkaan kanssa hänen tarpeistaan. Ottaa huomioon monipuolisesti asiakkaan elämäntilanteen.
	tarjoaa asiakkaille toimintamahdollisuuksia sekä käyttää erilaisia materiaaleja, välineitä ja tiloja toiminnassaan.	tarjoaa asiakkaille toimintamahdollisuuksia sekä käyttää tarkoituksenmukaisesti materiaaleja, välineitä ja tiloja toiminnassaan.	tarjoaa innostavasti ja motivoivasti asiakkaille toimintamahdollisuuksia sekä käyttää toiminnassaan tarkoituksenmukaisesti ja luovasti materiaaleja, välineitä ja tiloja.
	käyttää joitakin toimintaympäristöön soveltuvia menetelmiä asiakkaan kasvun ja kehityksen edistämiseen ja tukemiseen.	käyttää monipuolisesti erilaisia toimintaympäristöön soveltuvia menetelmiä asi-	käyttää monipuolisesti ja luovasti toimintaympäristöön soveltuvia menetelmiä asi-

		akkaan kasvun ja kehityksen edistämiseen ja tukemiseen.	akkaan kasvun ja kehityksen edistämiseen ja tukemiseen.
	käyttää luovan toiminnan menetelmiä ja työtapoja kasvun tukemisen välineenä.	käyttää monipuolisesti luovan toiminnan menetelmiä ja työtapoja kasvun tukemisen välineenä.	käyttää monipuolisesti ja luontevasti luovan toiminnan menetelmiä ja työtapoja kasvun tukemisen välineenä.
	ohjaa ja neuvoo asiakasta päivittäisessä toiminnassa.	ohjaa ja neuvoo asiakasta päivittäisessä toiminnassa sekä ottaa hänet huomioon aktiivisena osallistujana.	ohjaa ja neuvoo itsenäisesti ja vastuullisesti asiakasta päivittäisessä toiminnassa sekä ottaa hänet huomioon aktiivisena osallistujana.
	tukee asiakkaan hyväksyttävää toimintaa ja asettaa rajoja asiakkaan toiminnalle.	tukee asiakkaan hyväksyttävää toimintaa ja asettaa tarkoituksenmukaisesti rajoja perustellen niitä.	tukee asiakkaan hyväksyttävää toimintaa ja asettaa tarkoituksenmukaisesti rajoja perustellen niitä sekä löytää myönteisiä ratkaisuja.
	ohjaa erilaisia asiakasryhmiä ja tukee asiakkaiden välistä vuorovaikutusta.	ohjaa erilaisia asiakasryhmiä ja tukee aktiivisesti asiakkaiden välistä vuorovaikutusta.	ohjaa luontevasti erilaisia asiakasryhmiä sekä tukee aktiivisesti asiakkaiden välistä vuorovaikutusta eri tilanteissa.
	ottaa huomioon asiakkaan toimintaympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden sekä ylläpitää ympäristön esteettisyyttä hyödyntäen toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteita.	rakentaa asiakkaan toimintaympäristöä turvalliseksi ja viihtyisäksi sekä ylläpitää ympäristön esteettisyyttä. Edistää toiminnallaan kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.	rakentaa yhdessä asiakkaan kanssa toimintaympäristöä turvalliseksi ja viihtyisäksi ja ylläpitää ympäristön esteettisyyttä. Ottaa huomioon oman alansa esteettiset tekijät ja edistää toiminnallaan monipuolisesti kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.
	työskentelee työryhmän tukemana asiakasryhmää koskevien toimintaperiaatteiden ja suositusten mukaisesti (esim. varhaiskasvatuksen suunnitelman ja ehkäisevän lastensuojelutyön periaatteet, ikäihmisten palvelujen laatusuosituksot, mielenterveys- ja päihdetyön kehittämssuunnitelma, liikuntasuosituksot).	työskentelee asiakasryhmää koskevien toimintaperiaatteiden ja suositusten mukaan.	työskentelee asiakasryhmää koskevien toimintaperiaatteiden ja suositusten mukaan sekä perustelee niillä toimintaansa.
Terveiden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	tukee työryhmän jäsenenä asiakkaiden terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia ohjaamalla heitä käyttämään tarvittavia palveluita.	tukee asiakkaiden terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia ohjaamalla heitä käyttämään tarvittavia palveluita.	edistää toiminnallaan asiakkaiden terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia sekä ohjaa heitä käyttämään monipuolisesti tarvittavia palveluita.
	ohjaa hyviin ruokatottumuksiin sekä valmistaa perusruokaa että leivonnaisia elintarvikehygienian vaatimusten mukaisesti. Ottaa huomioon asiakkaan tarpeet.	suunnittelee ja valmistaa ravitsemuksellisesti täysipainoista perusruokaa ja leivonnaisia elintarvikehygienian vaatimusten mukaisesti. Ohjaa terveellisessä ravitsemuksessa ottaen huomioon asiakkaan tarpeet.	suunnittelee ja valmistaa ravitsemuksellisesti täysipainoista perusruokaa ja leivonnaisia elintarvikehygienian vaatimusten mukaisesti. Ohjaa terveellisessä ravitsemuksessa ottaen huomioon asiakkaan tarpeet.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Asiakkaan kasvun ja kehityksen tukemista koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa eri-ikäisen asiakkaan psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta kehityksestä.	perustelee toimintaansa tiedolla eri-ikäisen asiakkaan psyykkisestä ja sosiaalisesta kehityksestä	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla eri-ikäisen asiakkaan psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta

		ja niihin vaikuttavista tekijöistä.	kehityksestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä.
	tietää hoito- ja kasvatustyön prosessin ja suunnitelmallisen ja tavoitteellisen toiminnan periaatteita ja ottaa ne huomioon työssään.	tietää hoito- ja kasvatustyön prosessin sekä perustelee toimintaansa suunnitelmallisen ja tavoitteellisen toiminnan periaatteilla.	tietää hoito- ja kasvatustyön prosessin sekä perustelee monipuolisesti toimintaansa suunnitelmallisen ja tavoitteellisen toiminnan periaatteilla.
	hyödyntää työssään tietoa asiakkaan hoidossa ja kasvatuksessa käytettävistä tiedonkeruumenetelmistä.	hyödyntää työssään monipuolisesti tietoa asiakkaan hoidon ja kasvatuksen kannalta keskeisistä tiedonkeruumenetelmistä.	hyödyntää työssään monipuolisesti ja perustellen tietoa hoidon ja kasvatuksen kannalta keskeisistä tiedonkeruumenetelmistä.
	hyödyntää työssään tietoa asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevista toimintamahdollisuuksista sekä kasvua ja kehitystä tukevan toimintaympäristön luomisesta.	perustelee toimintaansa tiedolla asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevista toimintamahdollisuuksista sekä kasvua ja kehitystä tukevan toimintaympäristön luomisesta.	perustelee toimintaansa monipuolisesti tiedolla asiakkaan kasvua ja kehitystä tukevista toimintamahdollisuuksista sekä kasvua ja kehitystä tukevan toimintaympäristön luomisesta.
	hyödyntää työssään kasvua ja kehitystä tukevia luovan ilmaisun menetelmiä.	hyödyntää työssään perustellusti kasvua ja kehitystä tukevia luovan ilmaisun menetelmiä.	hyödyntää työssään monipuolisesti ja perustellusti kasvua ja kehitystä tukevia luovan ilmaisun menetelmiä.
	hyödyntää työssään tietoa ryhmien toimintaan liittyvistä lainalaisuuksista.	perustelee toimintaansa tiedolla ryhmien toimintaan liittyvistä lainalaisuuksista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla ryhmien toimintaan liittyvistä lainalaisuuksista.
	hyödyntää työssään tietoa kulttuurin merkityksestä ihmisen toiminnassa.	perustelee toimintaansa tiedolla kulttuurin merkityksestä ihmisen toiminnassa.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla kulttuurin merkityksestä ihmisen toiminnassa.
Terveyttä ja hyvinvointia koskevan tiedon hallinta	ottaa huomioon työskentelyssään asiakkaiden hyvinvointia edistäviä ja haittaavia tekijöitä.	ottaa huomioon työskentelyssään asiakkaiden hyvinvointia edistäviä ja haittaavia tekijöitä ja perustelee toimintaansa niillä.	ottaa huomioon työskentelyssään asiakkaiden hyvinvointia edistäviä ja haittaavia tekijöitä ja perustelee monipuolisesti toimintaansa niillä.
Terveyttä ja hyvinvointia koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa asiakkaitaan koskevista ravitsemussuosituksista ja perusruuan valmistusperiaatteista sekä elintarvikehygienian vaatimuksista.	perustelee toimintaansa asiakkaitaan koskevilla ravitsemussuosituksilla ja perusruuan valmistusperiaatteilla sekä elintarvikehygienian vaatimuksilla.	perustelee monipuolisesti toimintaansa asiakkaitaan koskevilla ravitsemussuosituksilla ja perusruuan valmistusperiaatteilla sekä elintarvikehygienian vaatimuksilla.
Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintajärjestelmää ja kasvatusalaa koskevan tiedon hallinta	kertoo sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon rakenteen ja tutkinnon keskeisiä ammattitaitovaatimuksia.	kertoo sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon rakenteen ja ammattitaitovaatimukset.	kertoo lähihoitajan ammatin historiallista ja yhteiskunnallista taustaa, tutkinnon rakenteen ja ammattitaitovaatimukset.
	kertoo sosiaali- ja terveydenhuollon historiasta ja nykyisestä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmästä.	kertoo sosiaali- ja terveydenhuollon historiasta ja nykyhetkestä sekä hyödyntää työssään tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmästä.	kertoo sosiaali- ja terveydenhuollon historiasta, nykyhetkestä ja keskeisistä tulevaisuuden visioista sekä hyödyntää toiminnassaan tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmästä.
Säädöksiä, määräyksiä, ohjeita ja toimintaperiaatteita koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa eri asiakasryhmiä koskevista toimintaperiaatteista ja suosituksista (esim. varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelutyön periaatteet, turvallisuutta koskevat peri-	perustelee toimintaansa tiedolla eri asiakasryhmiä koskevista toimintaperiaatteista ja suosituksista (esim. varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelutyön periaatteet, turvallisuutta kos-	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla eri asiakasryhmiä koskevista toimintaperiaatteista ja suosituksista (esim. varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelutyön periaatteet,

	aatteet, ikäihmisten palvelujen laatusuositukset, mielen-terveys- ja päihdesuunnitelma, liikuntasuositukset).	kevat periaatteet, ikäihmisten palvelujen laatusuositukset, mielen-terveys- ja päihdesuunnitelma, liikuntasuositukset).	turvallisuutta koskevat periaatteet, ikäihmisten palvelujen laatusuositukset, mielen-terveys- ja päihdesuunnitelma, liikuntasuositukset).
	toimii työssään kasvun tukemiseen ja ohjaamiseen liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen säädösten, määräysten ja toimintaperiaatteiden mukaan.	toimii työssään kasvun tukemiseen ja ohjaamiseen liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen säädösten, määräysten ja toimintaperiaatteiden mukaan ja perustelee toimintaansa niillä.	toimii työssään kasvun tukemiseen ja ohjaamiseen liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen säädösten, määräysten ja toimintaperiaatteiden mukaan ja perustelee monipuolisesti toimintaansa niillä.
Oppimaan oppimista koskevan tiedon hallinta	hyödyntää toiminnassaan tietoa oppimaan oppimiseen liittyvistä perus-asioista.	perustelee toimintaansa tiedolla oppimaan oppimiseen liittyvistä perusasioista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla oppimaan oppimiseen liittyvistä perusasioista.
	hyödyntää toiminnassaan tietoa ammatillisen kasvun ja kehityksen vaiheista.	perustelee toimintaansa tiedolla ammatillisen kasvun ja kehityksen vaiheista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla ammatillisen kasvun ja kehityksen vaiheista.
	hyödyntää toiminnassaan joitakin tiedonhaun, kommunikoinnin ja dokumentoinnin välineitä.	hyödyntää toiminnassaan keskeisimpiä tiedonhaun, kommunikoinnin ja dokumentoinnin välineitä.	hyödyntää toiminnassaan monipuolisesti tiedonhaun, kommunikoinnin ja dokumentoinnin välineitä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ottaa vastuuta oppimisestaan ja kartuttaa ammatillista osaamistaan.	ottaa vastuun oppimisestaan ja kartuttaa ammatillista osaamistaan.	ottaa aktiivisesti vastuun oppimisestaan ja kartuttaa monipuolisesti omaa ammatillista osaamistaan.
	tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan sekä arvioi omaa ammatillista kehittymistään. Muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa oman ammatillisen kasvunsa ja kehityksensä vaiheen sekä asettaa tavoitteita ammatilliselle kehittymiselleen. Arvioi toimintaansa ja muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa oman ammatillisen kasvunsa ja kehityksensä vaiheen ja ottaa siitä vastuuta. Arvioi toimintaansa realistisesti sekä muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.
	hakee annettujen ohjeiden mukaan tietoa sekä käyttää tietotekniikkaa ja dokumentointivälineitä.	hakee monipuolisesti tietoa sekä käyttää sujuvasti tietotekniikkaa ja dokumentointivälineitä.	hakee monipuolisesti ja kriit- tisesti tietoa sekä käyttää sujuvasti työhönsä liittyvää tietotekniikkaa ja dokumentointivälineitä.
	hakee oma-aloitteisesti ohjausta ongelmatilanteissa.	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ammatillisesti.	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ammatillisesti ja esittää realistisia ja rakentavia ratkaisuvaihtoehtoja.
Vuorovaikutus ja yhteistyö	ilmaisee itseään ymmärrettävästi sekä suullisesti että kirjallisesti. Ymmärtää asiakkaan viestejä ja vastaa niihin.	ilmaisee itseään ymmärrettävästi ja selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti. Ymmärtää asiakkaan ja hänen läheistensä viestejä ja vastaa niihin asiakaslähtöisesti.	ilmaisee itseään ymmärrettävästi ja selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti, ymmärtää asiakkaan ja hänen läheistensä viestejä ja vastaa niihin asiakaslähtöisesti ja ammatillisesti.
	toimii palveluhenkisesti ja asiakaslähtöisesti.	toimii luontevasti, palveluhenkisesti ja asiakaslähtöisesti.	toimii luontevasti, palveluhenkisesti ja asiakaslähtöisesti sekä tarkoituksenmukaisesti eri tilanteissa.
	työskentelee työryhmän jäsenenä ja noudattaa työryhmän sääntöjä ja toimintaperiaatteita.	työskentelee luontevasti työryhmän jäsenenä ja noudattaa työryhmän sääntöjä ja toimintaperiaatteita.	työskentelee oma-aloitteisesti ja joustavasti työryh-

			män jäsenenä yhteisiä toimintaperiaatteita noudattaen.
Ammattietiikka	kohtelee asiakkaitaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, arvostaa asiakkaita ja kunnioittaa heidän arvoaan ja kulttuuritaustansa.	kohtelee asiakkaitaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, arvostaa asiakkaita sekä kunnioittaa ja ymmärtää heidän arvoaan ja kulttuuritaustansa.	kohtelee asiakkaitaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, arvostaa asiakkaita yksilöllisesti sekä kunnioittaa ja ymmärtää heidän arvoaan ja kulttuuritaustansa.
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	toimii työhyvinvointia ja -turvallisuutta koskevien säädösten ja toimintaperiaatteiden mukaisesti tutuissa tilanteissa ja työympäristöissä.	toimii työhyvinvointia ja -turvallisuutta koskevien säädösten ja toimintaperiaatteiden mukaisesti.	noudattaa oma-aloitteisesti työhyvinvointi- ja -turvallisuusohjeita ja säädöksiä sekä selviytyy uusista ja muuttuvista tilanteista.
	huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta annettujen ohjeiden mukaisesti.	huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta ja ennakoii mahdollisia turvallisuusriskejä ja vaaratilanteita.	huolehtii asiakkaiden kokonaisvaltaisesta turvallisuudesta, ennakoii mahdolliset turvallisuusriskit ja vaaratilanteet.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelijaa perehdytetään tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin.

2.1.2 HOITO- JA HUOLENPITO	30 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • asettaa tavoitteita omalle toiminnalleen hoito- ja huolenpitotyössä • laatia tarve- ja voimavara- lähtöisen asiakkaan tai potilaan hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman sekä toteuttaa ja arvioida sitä • tukea asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa • tarkkailla asiakkaan tai potilaan elintoimintoja ja toimintakykyä sekä kirjata havaintojaan ja tiedottaa niistä • tehdä asiakas- ja potilaslähtöistä hoito- ja huolenpitotyötä hyödyntäen hoidon ja huolenpidon tietoperustaa • toteuttaa muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia (mm. sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, epilepsia, Parkinsonin tauti, Alzheimerin tauti, reuma, aivoverenvuoto, aivoinfarkti, mielenterveys- ja päihdesairaudet, artroosi ja osteoporoosi, aistivammat ja sairaudet) sairastavien perushoitoa sekä edistää heidän vuorovaikutustaan ja kuntoutumistaan • edistää asiakkaan tai potilaan fyysistä ja psyykkistä terveyttä, potilas- ja asiakasturvallisuutta ja hyvinvointia • kohdata asiakkaan tai potilaan ammatillisesti • hyödyntää apuvälineiden ja teknologian mahdollisuuksia hoito- ja huolenpitotyössä • ohjata asiakkaita tai potilaita käyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja toimeentuloturvan etuuksia • toteuttaa kestävän kehityksen periaatteita toiminnassaan • ottaa työssään huomioon laatutyön suositukset sekä omavalvonnasta annetut määräykset • toteuttaa lääkehoidon, annostella ja antaa lääkkeitä sekä tarkkailla niiden vaikutuksia • arvioida omaa toimintaansa ja ammatillista kehittymistään sekä hyödyntää saamaansa palautetta • arvioida mahdollisuuksiaan toimia tulevaisuudessa yrittäjänä • noudattaa työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjeita ja määräyksiä • noudattaa sosiaali- ja terveysalan säädöksiä ja eettisiä periaatteita 	
TUTKINNON OSA KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelmallinen työskentely • Laadukas työskentely ja omavalvonnan huomioon ottaminen • Hoito- ja huolenpitotyössä toimiminen • Yrittäjänä toimimisen mahdollisuuksien arviointi • Terveiden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioonottaminen • Lääkehoidon toteuttaminen • Perushoitoa ja huolenpitotyötä koskevien käsitteiden ja tiedon hallinta • Lääkehoitoa koskevan tiedon hallinta • Terveyttä, turvallisuutta ja toimintakykyä koskevan tiedon hallinta • Yrittäjyyttä koskevan tietoperustan hallinta • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietiikka • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky <p>Opintojaksot</p> <p>Hoito- ja huolenpitotyön tietoperusta 8 osp Hoito- ja huolenpitotyö 10 osp Toiminta hoito- ja huolenpitotyössä 12 osp</p>	

OPINTOJAKSOT	
Hoito- ja huolenpitotyön tietoperusta 8 osp	Hoito- ja huolenpitotyö 10 osp
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <p>Opintojen ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> Ryhmänohjaaja <ul style="list-style-type: none"> Opiskelu jatkuu: Ryhmäytyminen, hohun yleisesittely, hohun ammattitaitovaatimusten läpikäyminen, TO-paikkojen esittely ja toivelistojen täyttö Elämänhallintavalmiudet: opinnoista vastuun ottaminen, ajankäyttö, sosiaaliset taidot ja käyttäytyminen, itsetuntemus, itsenäistyminen Ammatillisen kasvun tukeminen Kansainvälistymisen mahdollisuudet Hops-päivitys henkilökohtaisesti Opinto-ohjaaja <ul style="list-style-type: none"> Perehtyminen osaamisalojen vaatimuksiin ja ominaisuuksiin, valinta- ja muutostilanteet <p>Palvelujärjestelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoito- ja huolenpitotyötä ohjaavat lait ja asetukset Yrittäjyys sosiaali- ja terveysalalla Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Sosiaaliturva Sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöiden valvontaa <p>Hoitotyön teoreettinen perusta</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoito- ja huolenpitotyön keskeiset käsitteet Hoitotyön prosessi ja sen soveltaminen Hoitotyön arvot ja eettiset periaatteet Hoitotyön kirjaaminen, FinCC-luokitukset Laatusuosikset ja omavalvonta Potilas- ja asiakasturvallisuus <p>Muisti-, kansan- ja pitkäaikaissairaudet</p> <ul style="list-style-type: none"> Kansanterveydelliset riskit ja tapaturmat Muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoidon toteuttaminen ja kuntoutumisen edistäminen (mm. sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, epilepsia, Parkinsonin tauti, Alzheimerintauti, reuma, aivoverenvuoto, aivoinfarkti, mielenterveys- ja päihdesairaudet, artroosi, osteoporoosi, aistisairaudet ja -vammat, astma, COPD) <p>Mielenterveys ja sosiaaliset ongelmat</p> <ul style="list-style-type: none"> Mielenterveys- ja päihdesairaudet Sosiaaliset ongelmat (yksinäisyys, elämänhallinnan ongelmat, kaltoinkohtelu, perhe- ja lähisuhdeväkivalta) Väkivallan uhka ja väkivallalta suojautuminen Haastavasti käyttäytyvän asiakkaan kohtaaminen <p>Elimistön rakenne ja toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> Solut ja kudokset Veri- ja puolustusjärjestelmä Sydän- ja verenkierto Hengityselimistö 	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <p>Hoitotyö</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoitoa ja huolenpitoa tukevan suunnitelman laatiminen, toteuttaminen ja arviointi Tiedottaminen, raportin antaminen ja vastaanottaminen Voimavaralähtöinen ohjaaminen, tukeminen ja auttaminen päivittäisissä toiminnoissa Seksuaali- ja lisääntymisterveys Kuolevan potilaan hoito ja saattohoito Puhtaus ja pukeutuminen <ul style="list-style-type: none"> Vuoteen sijaaminen Potilaan pesuissa ja pukeutumisessa avustaminen ja apuvälineet Suun, käsien, jalkojen ja ihon hoito Syöminen ja juominen <ul style="list-style-type: none"> Ruokailussa avustaminen ja apuvälineet Nesteen saamisen seuranta (nestelista) Verensokerin seuranta Erittäminen <ul style="list-style-type: none"> Erittämisessä avustaminen ja apuvälineet Näytteenoton ohjaaminen ja avustaminen Kerta/toistokatetroinnissa avustaminen Hengittäminen, verenkierto ja tajunta <ul style="list-style-type: none"> Hengityksen ja tajunnantason seuranta, happihoidon toteuttaminen, ilman imeminen hengitysteistä Verenpaineen, sykkeen ja lämmön mittaaminen Liikkuminen, uni ja lepo <ul style="list-style-type: none"> Asentohoito Passiivinen liikehoito <p>Potilassiirtojen ergonomia I</p> <ul style="list-style-type: none"> Oman kehon hallinta potilassiirroissa Biomekaniikan hyödyntäminen potilassiirroissa Ergonomiaharjoitukset <p>Kaikissa edellä mainituissa on huomioitava: ammatillinen vuorovaikutus, apuvälineet, aseptiikka, ergonomia, kuntouttava työote, kestävä kehitys ja teknologia.</p> <p>Ensiapu I</p> <p>Lääkehoito</p> <ul style="list-style-type: none"> Asiakkaan ohjaaminen lääkehoidossa Läakelaskut Läakemuodot, antotavat, annostelu ja kulku elimistössä Läakkeiden käyttö, säilyttäminen ja hävittäminen Lainsäädäntö Läakkeiden vaikutukset Sähköisen reseptin tulkinta

<ul style="list-style-type: none"> • Ruuansulatuselimistö • Virtsanerityselimistö • Luut ja lihakset • Iho • Hermosto ja aistit <p>Aseptiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aseptisen toiminnan periaatteet ja työjärjestys • Tartuntatautien torjuntatyön säädökset • Yleisimmät tartuntojen aiheuttajat sekä niiden leviämistiet • Infektioiden ehkäisy ja taloudelliset vaikutukset <p>Oppimisympäristöt: oppilaitos, verkko-oppimisympäristö, työyhteisöt</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitukset, itsenäinen opiskelu, pienryhmätyöskentelyt, verkko-opinnot, hops-keskustelut, mahdolliset opintokäynnit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Työntekijän oikeudet ja velvollisuudet (lääkehoitopassi) • Lääkkeiden jakaminen • Lääkeaineryhmät • Lääketietojärjestelmien käyttö <p>Ravitsemus ja puhtaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ravitsemussuosituksen mukainen ravitsemusohjaus yleisimmissä erityisruokavalioissa (vähälaktoosinen/laktoositon, keliakiaruokavalio, diabetesruokavalio, yleisimmät allergiaruokavaliot, sydän- ja verisuonisairauksien ruokavalio, ummetuspotilaan ruokavalio, kevennetty ruokavalio), ja niiden valmistus • Asiakkaan ruokailun järjestämisen mahdollisuudet erilaisissa hoitoympäristöissä ja kotona • Puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteet • Kestävän kehityksen periaatteet: taloudellisuus ja energian säästäminen arjessa, ympäristöystävällisten tuotteiden käyttö, jätteiden lajittelu, kompostointi • Asiakkaan/potilaan ympäristön turvallisuus ja viihtyvyys <p>Oppimisympäristöt: oppilaitos, verkko-oppimisympäristö, työyhteisöt</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitukset, itsenäinen opiskelu, pienryhmätyöskentelyt, opetuskeittiö, verkko-opinnot, mahdolliset opintokäynnit</p>
Toiminta hoito- ja huolenpitytyössä 12 osp	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarve- ja voimavara- ja lähtöisen hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman laatiminen, toteutus ja arviointi • Päivittäisissä toiminnoissa tukeminen • Elintoimintojen ja toimintakyvyn tarkkailu sekä suullinen ja kirjallinen tiedottaminen • Hoidon ja huolenpidon tietoperustan hyödyntäminen • Muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoito ja kuntoutumisen tukeminen • Terveiden, potilas- ja asiakasturvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen • Apuvälineiden ja teknologian hyödyntäminen • Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja toimeentuloturvan etuuksien ohjaaminen • Laatutyön suositusten sekä omavalvonnasta annettujen määräysten ja kestävä kehityksen periaatteiden toteuttaminen • Turvallisen lääkehoidon toteuttaminen • Sosiaali- ja terveysalan säädösten ja eettisten periaatteiden sekä työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjeiden noudattaminen <p>Oppimisympäristöt: työssäoppimispaikat</p> <p>Toteuttamistavat: työssäoppiminen tai laajennettu työssäoppiminen</p>	

EDELÄVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
<p>Hoidon ja huolenpidon tutkinnon osan opinnot tulee olla suoritettuna ennen ammattiosaamisen näyttöä.</p>
OPPIMISEN ARVIOINTI
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.</p> <p>Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan:</p> <p>Hoito- ja huolenpitotyön tietoperusta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opintojen ohjaus: Aktiivinen osallistuminen tunti- ja ryhmätyöskentelyyn. Opettajan antama suullinen/kirjallinen palaute. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Hoitotyön teoreettinen perusta: Tentti tai tehtävä. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Muisti-, pitkäaikais- ja kansansairaudet: Tentti. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Mielenterveys ja sosiaaliset ongelmat: Tentti tai tehtävä. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Elimistön rakenne ja toiminta: Tentti. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Aseptiikka: Tentti tai tehtävä. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). <p>Hoito- ja huolenpitotyö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoitotyö: Opettajan antama suullinen/kirjallinen palaute harjoituksista. Harjoitukset pakollisia ellei osaamista ole tunnustettu. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Potilassiirtojen ergonomia I: Ergonomiakorttiin liittyvät tehtävät ja harjoitukset. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Ensiapu I: Aktiivinen osallistuminen tunti- ja ryhmätyöskentelyyn. Opettajan antama suullinen/kirjallinen palaute. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S). • Ravitsemus ja puhtaus: Tentti. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S) <p>Toiminta hoito- ja huolenpitotyössä</p> <p>Opiskelijan itsearviointi, kirjallinen ja suullinen palaute työssäoppimisen ohjaajalta ja opettajalta. Työssäoppimisen tehtävä. Arvioidaan arvosanalla suoritettu (S)</p>
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN
<p>Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.</p> <p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö</p> <p>Opiskelija osoittaa hoidon ja huolenpidon osaamisensa ammattiosaamisen näytössä toimimalla lähihoitajan työtehtävissä akuuttihoivon yksikössä, kotihoidossa, tuetussa tai tehostetussa palveluasumisessa tai laitoshoidossa joko vanhainkodissa tai terveyskeskuksen pitkäaikaisosastolla. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä. Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu.</p> <p>Muu osaamisen arviointi (täydentää osaamisen arviointia)</p> <p>Lääkehoito: Tentti. Arvioidaan arvosanalla (T1-K3). Lääkelaskut, virheetön suoritus. Lääkehoidon arvosana vaikuttaa ammattiosaamisen näytössä työn perustana olevan tiedon hallinnan arvosanaan.</p> <p>Tutkinnon osan erillispätevydet, esim. passit: EA I</p>

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, lähihoitaja, Hoito- ja huolenpito 30 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma
NÄYTÖN KUVAUS
<p>Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä täydennettynä lääkehoidon osaamisen arvioinnilla. Näyttö toteutetaan työelämän tilanteissa työssäoppimisjakson yhteydessä. Opiskelija osallistuu työyhteisön työtoimintaan työvuorojensa mukaisesti.</p> <p>Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p>
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Hoito- ja huolenpitotyön suunnittelu, toteutus ja arviointi koti- tai laitoshoidossa.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla. Opiskelija osoittaa osaamisensa toimimalla lähihoitajan työtehtävissä hoidon ja huolenpidon toimintaympäristöissä, joita ovat akuuttihoidon yksikkö, kotihoito, tuettu tai tehostettu palveluasuminen tai laitoshoido joko vanhainkodissa tai terveyskeskuksen pitkäaikaisosastolla.
NÄYTÖN ARVOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättävät:</p> <p style="padding-left: 40px;"> ☐ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustajat ☒ em yhdessä </p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suunnitelmallinen työskentely	asettaa tavoitteita työryhmän tukemana omalle toiminnalleen. Kertoo tavoitteistaan työryhmälle ja toteuttaa suunnitelmaansa.	asettaa tavoitteita omalle toiminnalleen ja perustelee suunnitelmaansa työryhmälle. Toteuttaa suunnitelmaansa.	asettaa tavoitteet omalle toiminnalleen ja esittää työryhmälle vaihtoehtoisia ratkaisuja suunnitelmaansa, toteuttaa sitä ja arvioi omaa toimintaansa.
	tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden tai potilaiden fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita sekä voimavaroja joitakin tiedonkeruumenetelmiä käyttäen.	tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden tai potilaiden fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita sekä voimavaroja monipuolisesti erilaisia tiedonkeruumenetelmiä käyttäen.	tunnistaa laajasti eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden tai potilaiden fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita sekä voimavaroja monipuolisesti ja luovasti tiedonkeruumenetelmiä käyttäen.
	laatii työryhmän ohjeiden mukaan voimavaralähtöisen hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman osana hoito- ja huolenpitotyön työprosessia.	laatii hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman osana hoito- ja huolenpitotyön työprosessia käyttäen suomalaista hoitotyön toimintoluokitusta tai kunkin toimintaympäristön käytössä olevaa asiakas- tai potilaskohtaista suunnitelmaa. Hyödyntää asiakkaan tai potilaan voimavaroja ja verkostoa.	laatii hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman osana hoito- ja huolenpitotyön työprosessia käyttäen suomalaista hoitotyön toimintoluokitusta tai kunkin toimintaympäristön käytössä olevaa asiakas- tai potilaskohtaista suunnitelmaa. Hyödyntää asiakkaan tai potilaan voimavaroja ja verkostoa. Perustelee suunnitelman merkityksen kokonaisvaltaisessa asiakastyössä.
	toimii tutuissa tilanteissa suunnitelman mukaisesti yhteistyössä asiakkaan tai potilaan sekä hänen verkostonsa kanssa. Arvioi omaa toimintaansa ja suunnitelman toteutumista.	toimii suunnitelman mukaisesti yhteistyössä asiakkaan tai potilaan sekä hänen verkostonsa kanssa. Arvioi omaa toimintaansa ja suunnitelman toteutumista.	toimii joustavasti suunnitelman mukaisesti yhteistyössä asiakkaan tai potilaan sekä hänen verkostonsa kanssa. Arvioi realistisesti omaa toimintaansa ja suunnitelman toteutumista. Perustelee omaa toimintaansa.
Laadukas työskentely ja omavalvonnan huomioon ottaminen	työskentelee toimintaympäristön laatusuosituksen mukaan ottaen huomioon omavalvonnasta annetut määräykset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta.	työskentelee toimintaympäristön laatusuosituksen ja omavalvonnasta annettujen määräysten mukaan.	työskentelee toimintaympäristön laatusuosituksen ja omavalvonnasta annettujen määräysten mukaan ja tekee realistisia työhönsä liittyviä kehittämis ehdotuksia.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Hoito- ja huolenpitotyössä toimiminen	tukee ja auttaa asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa (puhutus ja pukeutuminen, syöminen ja juominen, erittäminen, liikkuminen, uni ja lepo	tukee ja auttaa asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa. Ottaa työssään huomioon asiakkaan tai potilaan yksilölliset tarpeet.	tukee ja auttaa itsenäisesti ja voimavaralähtöisesti asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa yksilölliset tarpeet huomioon ottaen.

	sekä asioiden hoito, kommunikointi ja vuorovaikutus), ottaa työssään huomioon asiakkaan tai potilaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden sekä seksuaalisuuden suuntautumisen moninaisuuden), mutta tarvitsee ajoittain ohjausta ja tukea.		
	tarkkailee asiakkaan tai potilaan elintoimintoja (verenkierto ja hengitys), aistitoimintoja ja toimintakykyä työryhmän tukemana.	tarkkailee asiakkaan tai potilaan elintoimintoja, aistitoimintoja, toimintakykyä ja vointia. Tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa.	tarkkailee asiakkaan tai potilaan elintoimintoja, aistitoimintoja, toimintakykyä ja vointia. Tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa ja toimii muuttuneessa tilanteessa asianmukaisesti.
	mittaa oikein asiakkaan tai potilaan lämmön, hengitystihyden, pulssin, tajunnan tason, verenpaineen ja verensokerin.	mittaa oikein asiakkaan tai potilaan lämmön, hengitystihyden, pulssin, tajunnan tason, verenpaineen ja verensokerin sekä tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa.	mittaa oikein asiakkaan tai potilaan lämmön, hengitystihyden, pulssin, tajunnan tason, verenpaineen ja verensokerin. Tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa ja toimii muuttuneessa tilanteessa asianmukaisesti.
	tarkkailee asiakkaan tai potilaan kipua sekä lievittää sitä työryhmän tukemana.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kipua ja käyttää työryhmän tukemana erilaisia menetelmiä kivun lievittämiseksi.	tunnistaa potilaan kipua ja käyttää erilaisia menetelmiä kivun lievittämiseksi.
	kirjaa havaintojaan työryhmän tukemana asiakas- tai potilas-kohtaiseen suunnitelmaan. Tiedottaa havainnoista suullisesti, kirjallisesti ja tietoteknisiä välineitä käyttäen. Ottaa huomioon tietosuojan.	kirjaa havainnot asiakas- tai potilaskohtaiseen suunnitelmaan. Tiedottaa havainnoista suullisesti, kirjallisesti ja tietoteknisiä välineitä käyttäen. Ottaa huomioon tietosuojan.	kirjaa havainnot itsenäisesti asiakas- tai potilas-kohtaiseen suunnitelmaan. Tiedottaa havainnoista suullisesti, kirjallisesti ja tietoteknisiä välineitä käyttäen. Ottaa huomioon tietosuojan.
	toteuttaa asiakas- tai potilaslähtöisesti työryhmän ohjeiden mukaan asiakkaiden tai potilaiden päivittäistä terveydenhoitoa, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoitoa (mm. suunhoito, ihon hoito, liikehoito sekä käsien ja jalkojen hoito) ja edistää kuntoutumista.	toteuttaa oma-aloitteisesti ja asiakas- tai potilaslähtöisesti asiakkaiden tai potilaiden päivittäistä terveydenhoitoa, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoitoa. Tukee asiakkaiden tai potilaiden omatoimisuutta ja edistää kuntoutumista voimassa olevien hoitokäytäntöjen mukaisesti.	toteuttaa oma-aloitteisesti ja asiakas- tai potilaslähtöisesti asiakkaiden tai potilaiden päivittäistä terveydenhoitoa, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoitoa. Tukee asiakkaiden tai potilaiden omatoimisuutta ja edistää kuntoutumista sekä arvioi perushoidon menetelmiä voimassa olevien hoitokäytäntöjen mukaisesti.
	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti.	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti ja edistää asiakkaan tai potilaan hyvinvointia vuorovaikutuksellisin keinoin.	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti ja edistää asiakkaan tai potilaan hyvinvointia oma-aloitteisesti ja yksilöllisesti vuorovaikutuksellisin keinoin.
	käyttää työryhmän jäsenenä aktiivista läsnäoloa työmenetelmänä.	käyttää aktiivista läsnäoloa työmenetelmänä.	käyttää aktiivista läsnäoloa työmenetelmänä myös asiakkaan tai potilaan vaativissa elämäntilanteissa.
Yrittäjänä toimimisen mahdollisuuksien arviointi	arvioi ohjattuna oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksien ja kehittämisen tarpeita.	arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia tulevaisuudessa yrittäjänä ammattialallaan.	arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä ammattialallaan ja asettaa kehittymistavoitteita yrittäjyysosaamiselleen.

Terveysten, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomiointi	edistää voimavaroiltaan asiakkaan tai potilaan fyysistä ja psyykkistä terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.	edistää voimavaroiltaan asiakkaan tai potilaan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.	edistää voimavaroiltaan asiakkaan tai potilaan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.
	ohjaa asiakkaita tai potilaita toiminnallisilla menetelmillä virikkeellisyteen ja sosiaaliseen osallistumiseen.	ohjaa ja kannustaa asiakkaita tai potilaita toiminnallisilla menetelmillä virikkeellisyteen ja sosiaaliseen osallistumiseen, mikä tukee heidän verkostojensa säilymistä ja muodostumista.	ohjaa ja kannustaa luovasti ja toiminnallisilla menetelmillä asiakkaita tai potilaita virikkeellisyteen ja monipuoliseen osallistumiseen, mikä tukee heidän verkostojensa säilymistä ja muodostumista. Turvaa myös mahdollisuuden sosiaaliseen osallisuuteen.
	havaitsee tuen tarpeen ja joitakin asiakkaan tai potilaan sosiaalisia ongelmia (esim. yksinäisyys, elämänhallinnan ongelmat, kaltoin kohtelu, perhe- ja läheisyyden väkivalta ja mielenterveys- ja päihdeongelmat).	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaalisia ongelmia ja ottaa ne työryhmän ohjeiden mukaan huomioon hoito- ja huolenpitytyössä.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaalisia ongelmia ja ottaa ne työryhmän ohjeiden mukaan huomioon hoito- ja huolenpitytyössä. Keskustelee asiakkaan tai potilaan kanssa hänen tilanteestaan ja ohjaa häntä hakemaan apua.
	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kansanterveydellisiä riskejä ja tapaturmien vaaran.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kansanterveydellisiä riskejä ja tapaturmien vaaran ja ottaa ne työryhmän ohjeiden mukaan huomioon hoito- ja huolenpitytyössä.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kansanterveydellisiä riskejä ja tapaturmien vaaran ja ottaa ne huomioon hoito- ja huolenpitytyössä sekä keskustelee asiakkaan tai potilaan kanssa hänen tilanteestaan.
	ohjaa asiakasta tai potilasta valitsemaan tai valitsee ravitsemussuosituksen mukaisen ateriatason ottaen huomioon erityisruokavaliot.	motivoi ja ohjaa asiakasta tai potilasta valitsemaan tai valitsee ravitsemussuosituksen mukaisen ateriatason ottaen huomioon erityisruokavaliot.	motivoi ja ohjaa perustellen asiakasta tai potilasta valitsemaan tai valitsee ravitsemussuosituksen mukaisen ateriatason ottaen huomioon erityisruokavaliot.
	huolehtii asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta.	ohjaa huolehtimaan tai huolehtii itsenäisesti asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta.	ohjaa ja motivoi huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta.
Hoito- ja huolenpitytyössä toimiminen	hyödyntää työryhmän ohjeiden mukaan apuvälineiden ja teknologian mahdolluuksia hoito- ja huolenpitytyössä.	hyödyntää oma-aloitteisesti apuvälineiden ja teknologian mahdolluuksia hoito- ja huolenpitytyössä.	hyödyntää monipuolisesti ja luovasti apuvälineiden ja teknologian mahdolluuksia hoito- ja huolenpitytyössä.
	valitsee työryhmän ohjeiden mukaan luontoa säästäviä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä sekä käyttää energiaa säästäviä työtapoja. Ottaa toiminnassaan huomioon kestävä kehityksen sosiaalisen ulottuvuuden.	valitsee luontoa säästäviä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä sekä käyttää energiaa säästäviä työtapoja. Noudattaa työssään kestävä kehityksen sosiaalisia periaatteita.	kannustaa ja opastaa asiakkaita tai potilaita valitsemaan luontoa säästäviä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti, käyttää energiaa säästäviä työtapoja ja perustelee toimintaansa myös kestävä kehityksen sosiaalisilla perusteilla.
	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä toimeentuloturvan tarpeita.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä toimeentuloturvan tarpeita ja kertoo palveluista asiakkaalle tai potilaalle.	tunnistaa monipuolisesti asiakkaan tai potilaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä toimeentuloturvan tarpeita. Ohjaa asiakasta tai potilasta käyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon

			palveluita sekä toimeentuloturvan etuuksia.
Lääkehoidon toteuttaminen	annostelee lääkkeet virheettömästi asiakas- tai potilas-kohtaisiin annoksiin, tarkistaa annosjakelupussissa olevat lääkkeet (mikäli sellainen on käytössä) ja antaa lääkkeet luonnollista tietä (suun kautta, peräsuoleen, iholle, silmään, nenään, korvaan, emättimeen), injektiona ihon alle ja lihakseen (s.c., i.m.) - ja hengityksen kautta (inh.) ohjeiden mukaan. Työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen.	annostelee lääkkeet virheettömästi asiakas- tai potilas-kohtaisiin annoksiin, tarkistaa annosjakelupussissa olevat lääkkeet (mikäli sellainen on käytössä) ja antaa lääkkeet luonnollista tietä (suun kautta, peräsuoleen, iholle, silmään, nenään, korvaan, emättimeen), injektiona ihon alle ja lihakseen (s.c., i.m.) ja hengitettynä (inh.) ohjeiden mukaan. Työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen.	annostelee lääkkeet virheettömästi asiakas- tai potilas-kohtaisiin annoksiin, tarkistaa annosjakelupussissa olevat lääkkeet (mikäli sellainen on käytössä) ja antaa lääkkeet luonnollista tietä (suun kautta, peräsuoleen, iholle, silmään, nenään, korvaan, emättimeen), injektiona ihon alle ja lihakseen (s.c., i.m.) ja hengitettynä (inh.) ohjeiden ja tilanteen mukaisesti. Työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen.
	etsii tietoja lääkkeiden vaikutuksista ja sivuvaikutuksista luotettavista tietolähteistä, kuten Pharmaca Fennicasta tai lääketietojärjestelmistä. Tarkkailee asiakkaan tai potilaan käyttämien lääkkeiden vaikutuksia ja haittavaikutuksia ja mahdollista lääkkeiden väärinkäyttöä ohjeiden mukaan sekä tiedottaa suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta.	käyttää luotettavia tietolähteitä, kuten Pharmaca Fennicaa tai lääketietojärjestelmiä asiakkaan tai potilaan käyttämien lääkkeiden vaikutusten ja haittavaikutusten ja mahdollisen lääkkeiden väärinkäytön tarkkailussa. Tiedottaa suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan.	käyttää luotettavia tietolähteitä, kuten Pharmaca Fennicaa tai lääketietojärjestelmiä ja tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja haittavaikutuksia ja mahdollista lääkkeiden väärinkäyttöä osana asiakkaan tai potilaan kokonaisuhoitoa. Tiedottaa omaloitteisesti suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan.
	ohjaa asiakasta tai potilasta sähköisen reseptin (eResepti) tulkinassa ja voimassaoloajassa. Tunnistaa asiakkaan tai potilaan lääkehoidon vaikuttavia mahdollisia riskejä ja tiedottaa niistä työryhmässä.	ohjaa asiakasta tai potilasta sähköisen reseptin (eResepti) tulkinassa ja voimassaoloajassa sekä lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä ja hävittämisessä vastualueensa asettamissa rajoissa. Antaa tietoa päihteiden käytön vaikutuksista lääkehoidon.	ohjaa ja neuvoa asiakasta tai potilasta sähköisen reseptin (eResepti) tulkinassa ja voimassaoloajassa, ohjaa asiakasta tai potilasta eri tilanteissa lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä ja hävittämisessä säädösten ja vastualueensa rajoissa. Antaa tietoa päihteiden käytön vaikutuksista lääkehoidon.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Perushoitoa ja huolenpityötä koskevien käsitteiden ja tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa:	perustelee työhönsä liittyviä ratkaisujaan ja toimintatapojaan tiedoilla:	perustelee monipuolisesti työhönsä liittyviä ratkaisujaan ja toimintatapojaan tiedoilla:
	ihmisen tarpeista, voimavaroista ja hyvinvoinnista.	ihmisen tarpeista, voimavaroista ja hyvinvoinnista.	ihmisen tarpeista, voimavaroista ja hyvinvoinnista.
	terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksistä ja päivittäisistä toiminnoista, perushoidosta (mm. suunhoito, ihon hoito, liikehoito, käsien ja jalkojen hoito, seksuaali- ja lisääntymisterveys sekä seksuaalisuuden monimuotoisuus) ja terveydenhoidosta.	terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksistä ja päivittäisistä toiminnoista, perushoidosta ja terveydenhoidosta.	terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksistä ja päivittäisistä toiminnoista, perushoidosta ja terveydenhoidosta.
	elimistön normaalista rakenteesta ja toiminnasta.	elimistön normaalista rakenteesta ja toiminnasta.	elimistön normaalista rakenteesta ja toiminnasta.
	kansanterveydellisistä riskeistä, tapaturmista, muisti-	kansanterveydellisistä riskeistä, tapaturmista, muisti-	kansanterveydellisistä riskeistä, tapaturmista, muisti-

	kansan- ja pitkäaikaissairauksista (mm. sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, epilepsia, Parkinsonin tauti, Alzheimerin tauti, reuma, aivoverenvuoto, aivoinfarkti, mielenterveys- ja päihdesairaudet, artroosi ja osteoporoosi, aistisairaudet ja -vammat).	, pitkäaikais- ja kansansairauksista.	pitkäaikais- ja kansansairauksista.
	sosiaalisista ongelmista ja tuen tarpeista (esim. yksinäisyys, elämänhallinnan ongelmat, kaltoinkohtelu, perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja mielenterveys- ja päihdeongelmat).	sosiaalisista ongelmista ja tuen tarpeista.	sosiaalisista ongelmista ja tuen tarpeista.
	kuolevan potilaan hoidosta ja saattohoidosta.	kuolevan potilaan hoidosta ja saattohoidosta.	kuolevan potilaan hoidosta ja saattohoidosta.
	tietää sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä, peruspalveluja ja palvelujen tuottajatahoja sekä toimeentuloturvan etuuksia. Kertoo palveluista ja etuuksista tutuissa asiakastilanteissa sekä toimii säädösten mukaan.	hyödyntää työssään tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännöstä, palveluista ja palvelujen tuottajatahoista sekä toimeentuloturvan etuuksista.	hyödyntää työssään laajasti tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännöstä, palveluista ja palvelujen tuottajatahoista sekä toimeentuloturvan etuuksista asiakkaan tai potilaan tarpeiden mukaisesti.
	noudattaa sosiaali- ja terveydenhuollon eettisiä periaatteita ja käyttää hoidon ja huolenpidon keskeisiä käsitteitä työssään.	perustelee toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon eettisillä periaatteilla ja käyttää hoidon ja huolenpidon käsitteitä työssään.	perustelee monipuolisesti toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon eettisillä periaatteilla ja käyttää sujuvasti hoidon ja huolenpidon käsitteitä työssään.
	tietää kestävä kehityksen käsitteen ja periaatteet ja ottaa niitä huomioon työssään.	ottaa huomioon työssään kestävä kehityksen periaatteet ja perustelee niillä toimintaansa.	ottaa huomioon työssään kestävä kehityksen periaatteet ja niiden toteuttamismahdollisuudet sekä perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa.
	hyödyntää työssään tietoa ravitsemushoidon perusteista, erityisruokavalioiden, puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.	perustelee toimintaansa työtilanteissa tiedoilla ravitsemushoidon perusteista, erityisruokavalioiden, puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa työtilanteissa tiedoilla ravitsemushoidon perusteista, erityisruokavalioiden, puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.
Lääkehoitoa koskevan tiedon hallinta	hyödyntää tietoa lääkkeistä, yleisimmistä lääkemuodoista, lääkkeiden antotavoista ja vaikutuksista sekä lääkehoitoon liittyvästä työ- ja ympäristönsuojelusta. Tietää lääkkeiden väärinkäytön ilmiöistä. Toimii lääkehoidon toteutuksessa omien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti.	perustelee ratkaisunsa ja toimintansa tiedolla lääkkeistä, yleisimmistä lääkeaineryhmistä, lääkemuodoista, lääkkeiden antotavoista ja vaikutuksista sekä lääkehoitoon liittyvästä työ- ja ympäristönsuojelusta. Tietää lääkkeiden väärinkäytön ilmiöistä. Toimii lääkehoidon toteutuksessa omien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti.	perustelee monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintansa lääkehoidossa tiedolla * eri lääkkeistä, lääkeaineryhmistä ja lääkemuodoista ja lääkkeiden antotavoista * yleisimpien lääkkeiden vaikutuksista, haittavaikutuksista ja lääkkeiden väärinkäytön ilmiöistä * lääkehuoltoa koskevista säädöksistä, niiden asettamista rajoituksista ja vaatimuksista sekä omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan (lainsäädäntö, lääkevalvonta ja sairausvakuutus) * lääkehoitoon liittyvästä työ- ja ympäristönsuojelusta.

	tekee virheettömästi lääkelaskennassa yksikkömuunnokset ja annoslaskut.	tekee virheettömästi lääkelaskennassa yksikkömuunnokset ja annoslaskut.	tekee virheettömästi lääkelaskennassa yksikkömuunnokset ja annoslaskut.
Terveyttä, turvallisuutta ja toimintakykyä koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa psykososiaalisten tekijöiden, ympäristön ja esteettisyyden merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden edistämiseksi.	perustelee toimintaansa tiedolla psykososiaalisten tekijöiden, ympäristön ja esteettisyyden merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden edistämiseksi.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedoilla psykososiaalisten tekijöiden, ympäristön ja esteettisyyden merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden edistämiseksi.
	tietää ergonomisen työskentelyn periaatteita ja ottaa niitä huomioon hoito- ja huolenpitotyössä.	ottaa huomioon työssään ergonomisen työskentelyn periaatteet ja perustelee niillä toimintaansa.	ottaa huomioon työssään ergonomisen työskentelyn periaatteet ja perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa.
	tietää aseptisen työskentelyn periaatteet ja tartuntatautiin torjuntatyön säädökset sekä ottaa niitä huomioon hoito- ja huolenpitotyössä.	ottaa huomioon työssään aseptisen työskentelyn periaatteet ja tartuntatautiin torjuntatyön säädökset sekä perustelee niillä toimintaansa.	ottaa huomioon työssään aseptisen työskentelyn periaatteet ja tartuntatautiin torjuntatyön säädökset sekä perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa. Ottaa huomioon työssään yleisimmät tartuntojen aiheuttajat sekä niiden leviämistiet. Ymmärtää infektioiden taloudelliset vaikutukset.
Yrittäjyyttä koskevan tietoperustan hallinta	hakee ohjattuna tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä.	hakee tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä.	hakee tietoa sosiaali- ja terveysalan yrittäjänä toimimisen edellytyksistä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan sekä arvioi ammatillista kehittymistään. Muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa ammatillisen kasvunsa ja kehittymisensä vaiheen sekä asettaa tavoitteita ammatilliselle kehittymiselleen. Arvioi toimintaansa ja muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa ammatillisen kasvunsa ja kehittymisensä vaiheen sekä ottaa siitä vastuun. Arvioi toimintaansa realistisesti sekä muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.
	hakee ohjausta hoito- ja huolenpitotyössä tekemiinsä ratkaisuihin ja toimintaansa.	perustelee hoito- ja huolenpitotyössä tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla.	perustelee monipuolisesti hoito- ja huolenpitotyössä tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla ja esittää ongelmallanteissa realistisia ja raketavia ratkaisuvaihtoehtoja.
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii vastuullisesti työyhteisössä ja selviytyy tutuissa vuorovaikutustilanteissa.	toimii vastuullisesti ja yhteistyökykyisesti työryhmän jäsenenä.	toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja joustavasti työyhteisössä.
Ammattietiikka	noudattaa toistuvissa työtilanteissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä ja määräyksiä. Toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Hakee eettisistä periaatteista ratkaisuja haasteellisissa tilanteissa.	noudattaa muuttuvissa työtilanteissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä ja määräyksiä. Toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti tukeutuen haasteellisissa tilanteissa eettisiin periaatteisiin.	noudattaa muuttuvissa työtilanteissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä ja määräyksiä. Toimii haasteellisissa tilanteissa tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti perustellen ratkaisujaan ja toimintaansa eettisillä periaatteilla.
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työpaikan työhyvinvointi- ja työsuojeluohjeita sekä työpaikan sähkö-, säteily- ja paloturvallisuusmääräyksiä. Käyttää asianmukaisia työasuja ja tarvittavia suojaamia.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi- ja työsuojeluohjeita sekä työpaikan sähkö-, säteily- ja paloturvallisuusmääräyksiä. Torjuu työn aiheuttamia terveysvaaroja ja -haittoja ja ylläpitää omalta osaltaan hyvää ilmapiiriä työpaikalla.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi ja työsuojeluohjeita ja työpaikan sähkö-, säteily- ja paloturvallisuusmääräyksiä. Torjuu työn aiheuttamia terveysvaaroja ja -haittoja. Ehkäisee ennalta työn aiheuttamia riskitekijöitä sekä

			ylläpitää omalta osaltaan hyvää ilmapiiriä työpaikalla.
	toimii voimassa olevien hygieniakäytäntöjen ja aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan (mm. käsien pesu ja desinfiointi) niin, ettei aiheuta tartuntoja.	toimii voimassa olevien hygieniakäytäntöjen ja aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja tuntee voimassa olevat säännökset.	toimii voimassa olevien hygieniakäytäntöjen ja aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja perustelee tekemänsä ratkaisut. Ottaa työsääntöön huomioon voimassa olevat säännökset.
	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja hoito- ja huolenpitytyössä sekä hyödyntää taukoliikuntaa tuki- ja liikuntaelinvammojen ennaltaehkäisyssä.	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja ja apuvälineitä hoito- ja huolenpitytyössä sekä hyödyntää taukoliikuntaa tuki- ja liikuntaelinvammojen ennaltaehkäisyssä.	työskentelee hoito- ja huolenpitytyössä ergonomisesti oikein hyödyntäen asiakkaan tai potilaan voimavaroja ja apuvälineitä sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja sekä hyödyntää taukoliikuntaa tuki- ja liikuntaelinvammojen ennaltaehkäisyssä.
	tunnistaa väkivallan uhkan ja suojelee tarvittaessa itseään. Tarvitsee ohjausta työssään havaitsemansa kaltoinkohtelun ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamiseen ja siitä tiedottamiseen.	kohtaa työryhmän jäsenenä haastavasti käyttäytyvän asiakkaan tai potilaan ja toimii työyhteisön toimintaohjeiden mukaan. Ottaa puheeksi työssään havaitseman kaltoinkohtelun ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan ja tiedottaa siitä työryhmässä.	ennaltaehkäisee ja tunnistaa väkivallan uhkaa ja kohtaa haastavasti käyttäytyvän asiakkaan tai potilaan työryhmän jäsenenä. Soveltaa työyhteisön toimintaohjeita ja tarvittaessa suojelee itseään. Ottaa luontevasti puheeksi työssään havaitseman kaltoinkohtelun ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan, ohjaa sen osapuolia avun hakemisessa ja tiedottaa asiasta työryhmässä.
	antaa ensiavun EA1-vaatimustason mukaisesti.	antaa ensiavun EA1-vaatimustason mukaisesti.	antaa ensiavun EA1-vaatimustason mukaisesti.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelijaa perehdytetään tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opiskelijaa perehdytetään osaamisalaopintoihin ja valinnaisiin tutkinnon osiin.

2.1.3 KUNTOUTUMISEN TUKEMINEN	20 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatia, toteuttaa ja arvioida lähihoitajan vastuualueella kuntoutujalähtöisen kuntoutumista edistävän suunnitelman yhteistyössä kuntoutujan ja moniammatillisen työryhmän kanssa • ohjata ja tukea erilaisten ja eri-ikäisten kuntoutujien kuntoutumista • noudattaa taloudellisuutta, kestäväen kehityksen periaatteita sekä toimintaympäristön laatusuosituksia • ammatillisen vuorovaikutuksen ja viestinnän sekä käyttää selkokieltä ja hyödyntää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä • käyttää toimintakykyä ja kuntoutumista edistävää työtettä sekä edistää terveyttä ja hyvinvointia • ohjata erilaisia kuntoutujia päivittäisissä toiminnoissa • ehkäistä terveyden ja hyvinvoinnin riskejä ja haittoja ja motivoida muutoksiin • ohjata terveyttä edistävään liikuntaan, viriketoimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen • ohjata apuvälineiden käytössä, huollossa ja kuntoutumista tukevan teknologian käytössä • hyödyntää palvelujärjestelmää kuntoutustyössä ja toimia säännösten mukaisesti • arvioida ammatillista kehittymistään ja hyödyntää saamaansa palautetta • toimia moniammatillisissa työryhmissä ja verkostoissa • noudattaa työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjeita sekä huolehtia tapaturmien ehkäisystä, omasta ja kuntoutujien turvallisuudesta sekä toimintakyvystä • noudattaa työssään ammattieettisiä periaatteita. 	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelmallinen työskentely • Taloudellinen ja laadukas toimiminen • Ammatillinen vuorovaikutus ja viestintä • Toimintakykyä ja kuntoutumista edistävän työotteen käyttäminen • Päivittäisten toimintojen ohjaaminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen • Apuvälineiden ja teknologian käytössä ohjaaminen • Kuntoutusta koskevan tiedon hallinta • Verkostoitumista koskevan tiedon hallinta • Palvelujärjestelmää koskevan tiedon hallinta • Eri kuntoutujaryhmiä koskeva tiedon hallinta • Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koskeva tiedon hallinta • Ohjausprosessia koskeva tiedon hallinta • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietiikka • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky <p>Opintojaksot:</p> <p>Kuntoutumisen ja toimintakyvyn tukemisen tietoperusta 5 osp Erilaiset kuntoutujat ja heidän toimintakykynsä tukeminen 6 osp Lähihoitaja kuntoutumisen tukijana 9 osp</p>	

OPINTOJAKSOT	
Kuntoutumisen ja toimintakyvyn tukemisen tietoperusta 5 osp	Erilaiset kuntoutujat ja heidän toimintakykensä tukeminen 6 osp
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <p>Opintojen ohjaus</p> <p>Ryhmänohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuntoutumisen tukemisen opintojen yleisesittely ammattitaitovaatimusten läpikäyminen, työssäoppimispaikkojen esittely ja toivelistojen täyttö Ammatillisen kasvun tukeminen Olo-kyselyn organisointi + tulosten läpikäynti Elämänhallintavalmiuksien vahvistaminen Kansainvälistymisen mahdollisuudet Hops-päivitys henkilökohtaisesti <p>Opinto-ohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> Osaamisalojen ja kaikille valinnaisten info ja valinta <p>Kuntoutujan ohjaaminen palvelujärjestelmässä</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuntoutusta koskevat säädökset, suositukset, ohjeet ja toimintaperiaatteet Yleisimmät lääkinälliset, sosiaaliset, kasvatukselliset ja ammatilliset kuntoutuspalvelut Palveluohjaus ja ohjaaminen Verkostotyö ja moniammatillinen yhteistyö Ammattieettiset periaatteet esim. elämän ja ihmisarvon kunnioittaminen Salassapitovelvollisuus, jääviys, itsemääräämisoikeus Osallisuuden tukeminen Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo <p>Kuntoutujan toimintakyvyn tukemisen prosessi</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimintakyky ja sen osa-alueet (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen) Voimavaralähtöisyys ja kuntoutumista tukeva työote Kuntoutujien toimintakyvyn tukemisen prosessi Toimintakykyä tukeva suunnitelma Kuntoutujan ohjausprosessi (yksilöllinen ja ryhmäohjaus) Taloudellinen ja laadukas toiminta Työturvallisuus kuntoutumisen tukemisessa <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos, verkko-oppimisympäristö, työympäristöt</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, pienryhmätyöskentely, seminaari, yhteisökokoukset, verkko-opinnot, opintokäynti, itsenäinen opiskelu, hops-keskustelu</p>	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <p>Ikääntyneiden kuntoutujien toimintakyvyn tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikääntyneiden kuntoutujien toimintakyvyn tukemisen erityispiirteet (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen ikääntyminen) Toimintakyvyn arviointimenetelmät, mm. PT-portaikko, Toimiva-testi, Guralnik, Rava/ Ravatar, RAI, Minimental, ICF Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ja riskitekijöiden tunnistaminen ja ennaltaehkäisy <p>Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien toimintakyvyn tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Mielenterveyskuntoutujan toimintakyvyn tukeminen (skitsofrenia, kaksisuuntainen mielialahäiriö, masennus, ahdistuneisuushäiriöt) Päihdekuntoutujan toimintakyvyn tukeminen (päihtekäytön haitat, erilaiset päihderippuvuudet, riskikäyttäytymisen välttäminen) Toimintakyvyn arviointimenetelmät: Deps, GDS 15, Verkostokartta, Audit <p>Vammaisten kuntoutujien toimintakyvyn tukeminen ja kuntoutumisen tukeminen oppimisvaikeuksissa</p> <ul style="list-style-type: none"> Vammaisuuden käsite ja toimintakyvyn tukeminen Kehitysvammaisuus: Downin oireyhtymä, FASD-oireyhtymä, fragile-X oireyhtymä ja prader-Will oireyhtymä Liikuntavammaisuus: CP-vamma, lihasdystrofia, keskushermoston sairaudet, selkäytimen vauriot Aistivammaisuus: kuulo- ja näkövammaisuus Kehityshäiriöt: puheen- ja kielenkehityksen vaikeudet, autismin kirjo Oppimisvaikeudet (tarkkaavaisuuden häiriöt, hahmottamisen vaikeudet, lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet, matemaattiset oppimisvaikeudet, motorisen kehityksen vaikeudet) Toimintakyvyn arviointimenetelmät: TOIMI, Keto <p>Toimintakyvyn tukemisen menetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> Terveyttä edistävä liikunta ja liikehoito <ul style="list-style-type: none"> Liikuntasuosituksat Asentohoito Liikehoito (rentouttavat kiertoliikeharjoitukset ja rentoutusharjoitukset) Niveltien liikeratojen harjoitukset, lihasvoima- ja tasapainoharjoitukset Hengitysharjoitukset Ravitsemus <ul style="list-style-type: none"> Kuntoutujan asiakaslähtöinen ravitsemusohjaus ja asiakkaan ohjaaminen perusruoan valmistuksessa ja kodinhoidossa Ravitsemushoitosuosituksat Rakennemuunnettu ruokavalio Virhe- ja aliravitsemuksen seuranta/korjaaminen Toiminnalliset ja luovan ilmaisun menetelmä

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aivojumppa ○ Aisteja ja muistia aktivoivat harjoitukset ja pelit ○ Kulttuuriset menetelmät esim. musiikki, kuvataide, tanssi <ul style="list-style-type: none"> ● Vuorovaikutus ja viestintä <ul style="list-style-type: none"> ○ Sosiaalisen kanssakäymisen ohjaaminen ○ Puhetta tukevat ja korvaavat kommunikaatiomenetelmät ja selkokieli ○ Kommunikoinnin apuvälineet <p>Potilassiirtojen ergonomia II</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ergonomiaharjoitukset ja ergonomiakorttinäyttö ● Työturvallisuutta koskevat lait ja asetukset ● Apuvälineiden ja teknologian käyttö sekä huollon ohjaaminen (ortoosit, siirtymiseen tai liikkumiseen, hygieniaan, pukeutumiseen ja vapaa-aikaan liittyvät apuvälineet) <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos, verkko-oppimisympäristö, työympäristö</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitukset, pienryhmätyöskentely, seminaari, verkko-opinnot, opintokäynti, projektityöskentely, itsenäinen opiskelu</p>
Lähihoitaja kuntoutumisen tukijana 9 osp	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● erilaisten ja eri-ikäisten kuntoutujien kuntoutumisen ohjaaminen ja tukeminen ● toimintakykyä ja kuntoutumista edistävän työotteen käyttäminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ● terveyttä edistävään liikuntaan, viriketoimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen ohjaaminen ● apuvälineiden käytössä, huollossa ja kuntoutumista tukevan teknologian käytössä ohjaaminen ● palvelujärjestelmän hyödyntäminen kuntoutustyössä ja säännösten mukaisesti toimiminen ● työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjeiden noudattaminen sekä tapaturmien ehkäisystä, kuntoutujien ja omasta turvallisuudesta ja toimintakyvystä huolehtiminen <p>Oppimisympäristöt: Työympäristöt</p> <p>Toteuttamistavat: Työssäoppiminen tai laajennettu työssäoppiminen</p>	

EDELÄVYYSOPINNOT JA MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

Kuntoutumisen tukemisen tutkinnon osan opinnot tulee olla suoritettuna hyväksytysti ennen tutkinnon osan ammatti-osaamisen näyttöä.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan:

Kuntoutumisen ja toimintakyvyn tukemisen tietoperusta

- Opintojen ohjaus: Aktiivinen osallistuminen tunti- ja ryhmätyöskentelyyn. Opettajan antama suullinen/kirjallinen palaute, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S).
- Kuntoutujan ohjaaminen palvelujärjestelmässä ja Kuntoutujan toimintakyvyn tukemisen prosessi: Kuntoutujan toimintakyvyn tukemisen suunnitelman laatiminen ja palvelujärjestelmän kuvaaminen, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S).

Erilaiset kuntoutujat ja heidän toimintakykynsä tukeminen

- Ikääntyneiden kuntoutujien toimintakyvyn tukeminen: Case-tentti/tehtävä, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S)
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien toimintakyvyn tukeminen: Case-tentti/tehtävä, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S)
- Vammaisten kuntoutujien toimintakyvyn tukeminen ja kuntoutumisen tukeminen oppimisvaikeuksissa: Case-tentti/tehtävä, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S)
- Toimintakyvyn tukemisen menetelmät: Tehtävä ja harjoituksiin osallistuminen, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S)
- Potilassiirtojen ergonomia II: Ergonomiakorttiin liittyvät tehtävät ja harjoitukset, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S)

Lähihoitaja kuntoutumisen tukijana

- Kirjallinen ja suullinen palaute työssäoppimisen ohjaajalta ja opettajalta. Työssäoppimisen tehtävä, arvioidaan arvosanalla suoritettu (S).

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.

Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

Ammattiosaamisen näyttö:

Opiskelija osoittaa osaamisensa kuntoutumisen tukemisessa ammattiosaamisen näytössä toimimalla lähihoitajan työtehtävissä avo- tai laitoshoidon moniammatillisissa yksiköissä, joissa on eri-ikäisiä kuntoutujia. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.

Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu.

Tutkinnon osan erillispätevyudet ja niiden arviointi esim. passit

Potilassiirtojen Ergonomiakortti, erillinen oppilaitoksella tapahtuva näyttö

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, lähihoitaja, Kuntoutumisen tukemisen 20 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
<p>Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Näyttö toteutetaan työelämätilanteissa työssäoppimisjakson yhteydessä. Opiskelija osallistuu työyhteisön työtoimintaan työvuorojensa mukaisesti.</p> <p>Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p>
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Kuntoutumisen tukemisen suunnittelu, toteutus ja arviointi tukemalla asiakkaan toimintakykyä erilaisissa toimintaympäristöissä.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla. Opiskelija osoittaa osaamisensa toimimalla lähihoitajan työtehtävissä. Näyttöympäristö voi olla sairaalan kuntoutusosastolla, vanhainkodissa, palvelukeskuksessa, hoitokodissa, vammaisten toimintayksikössä (asuntola, palvelutalo, perhekoti tai työkeskus), mielenterveys- tai päihdeyksikössä (kuntoutus- tai toimintakeskus, asuntola, kuntoutuskoti tai kotikuntoutus), kotihoidossa, lastensuojelun yksikössä, päiväkodissa tai koulussa.
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättävät:</p> <p style="padding-left: 40px;"> ☐ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustajat ☒ em yhdessä </p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEETN JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suunnitelmallinen työskentely	tunnistaa eri-ikäisten kuntoutujien toimintakyvyn vahvuuksia ja tuen tarpeita sekä käyttää joitakin tiedonkeruumenetelmiä	tunnistaa eri-ikäisten kuntoutujien toimintakyvyn vahvuuksia ja tuen tarpeita voimavaralähtöisesti sekä käyttää erilaisia tiedonkeruumenetelmiä.	tunnistaa monipuolisesti, asiakaslähtöisesti ja voimavaralähtöisesti eri-ikäisten kuntoutujien toimintakyvyn vahvuuksia ja tuen tarpeita sekä käyttää erilaisia tiedonkeruumenetelmiä.
Suunnitelmallinen työskentely	laatii yhteistyössä kuntoutujan ja moniammatillisen työryhmän kanssa kuntoutujalähtöisen suunnitelman kuntoutujan toimintakyvyn tukemiseksi.	laatii yhteistyössä kuntoutujan ja moniammatillisen työryhmän kanssa kuntoutujalähtöisen suunnitelman kuntoutujan toimintakyvyn tukemiseksi hyödyntäen kuntoutujan lähi- ja viranomaisverkostoa.	laatii yhteistyössä kuntoutujan ja moniammatillisen työryhmän kanssa kuntoutujalähtöisen suunnitelman kuntoutujan toimintakyvyn tukemiseksi hyödyntäen monipuolisesti kuntoutujan lähi- ja viranomaisverkostoa.
	tukee kuntoutumista suunnitelman mukaisesti yhteistyössä kuntoutujan ja työryhmän kanssa sekä arvioi suunnitelman toteutumista.	tukee joustavasti kuntoutumista suunnitelman mukaisesti yhteistyössä kuntoutujan ja verkoston kanssa ja arvioi suunnitelman toteutumista.	tukee joustavasti ja asiakaslähtöisesti kuntoutumista suunnitelman mukaisesti yhteistyössä kuntoutujan sekä verkoston kanssa ja arvioi suunnitelman toteutumista.
Taloudellinen ja laadukas toimiminen	työskentelee työyhteisön ohjeiden mukaan kustannustietoisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sekä noudattaa työyhteisön laatukriteereitä.	työskentelee kustannustietoisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sekä noudattaa työyhteisön laatukriteereitä.	työskentelee kustannustietoisesti, yrittäjähenkisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sekä noudattaa työyhteisön laatukriteereitä.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammatillinen vuorovaikutus ja viestintä	työskentelee vastuullisesti kuntoutujien kanssa ja edistää kuntoutumista ammatillisten vuorovaikutustaitojen avulla.	työskentelee palveluhenkisesti ja vastuullisesti ja edistää kuntoutumista ammatillisten vuorovaikutustaitojen avulla. Ottaa huomioon yksilölliset tilanteet.	työskentelee palveluhenkisesti ja vastuullisesti ja edistää monipuolisesti ja luovasti kuntoutumista ammatillisten vuorovaikutustaitojen avulla. Ottaa huomioon yksilölliset tilanteet.
	käyttää selkokieltä ja hyödyntää yleisimpiä puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä tavallisissa asiakas-tilanteissa.	käyttää selkokieltä ja hyödyntää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä asiakas-tilanteissa.	käyttää aktiivisesti selkokieltä ja hyödyntää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä erilaisissa asiakas-tilanteissa.
Toimintakykyä ja kuntoutumista edistävän työotteen käyttäminen	tukee suunnitelmallisesti kuntoutujien toimintakykyisyyttä ja käyttää kuntouttavaa työotetta.	tukee suunnitelmallisesti kuntoutujien toimintakykyisyyttä kuntouttavalla työotteella ja ottaa huomioon ennaltaehkäisevän näkökulman.	tukee joustavasti, luovasti ja suunnitelmallisesti kuntoutujien toimintakykyisyyttä kuntouttavalla työotteella ja ottaa huomioon ennaltaehkäisevän näkökulman.

	motivoi kuntoutujaa ja tukee kuntoutujan omaa halua kuntoutua sekä selvittää kuntoutujan fyysisessä ja psykososiaalisessa ympäristössä olevia kuntoutumista edistäviä tekijöitä.	motivoi kuntoutujaa ja tukee kuntoutujan omaa halua kuntoutua hyödyntäen psykososiaalisen ja fyysisen elinympäristön kuntoutumista ja yhteisöllisyyttä edistäviä mahdollisuuksia. Ohjaa kuntoutujia osallistumaan ympäristön tarjoamiin mahdollisuuksiin.	motivoi kuntoutujaa ja tukee kuntoutujan omaa halua kuntoutua hyödyntäen luovasti psykososiaalisen ja fyysisen elinympäristön kuntoutumista ja yhteisöllisyyttä edistäviä mahdollisuuksia sekä kuntoutujan omaa verkostoa. Ohjaa kuntoutujia osallistumaan ympäristön tarjoamiin mahdollisuuksiin.
Päivittäisten toimintojen ohjaaminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	ohjaa kuntouttavalla työotteella kuntoutujaa selviytymään päivittäisissä toiminnoissa sekä auttaa asioissa, joihin kuntoutuja ei itse kykene.	ohjaa kuntouttavalla työotteella kuntoutujaa selviytymään päivittäisissä toiminnoissa.	ohjaa asiakaslähtöisesti kuntouttavalla työotteella kuntoutujaa selviytymään päivittäisissä toiminnoissa.
	tunnistaa koti- ja vapaa-ajan tapaturmien riskitekijöitä ja puuttuu niihin.	tunnistaa monipuolisesti koti- ja vapaa-ajan tapaturmien riskitekijöitä ja puuttuu niihin.	tunnistaa monipuolisesti koti- ja vapaa-ajan tapaturmien riskitekijöitä, puuttuu niihin sekä ottaa toiminnassaan huomioon ennaltaehkäisevän näkökulman.
	edistää kuntoutujien terveyttä ja hyvinvointia ohjatesaana kuntoutujia.	edistää kuntoutujien terveyttä ja hyvinvointia ohjatesaana kuntoutujia ja toimii ennaltaehkäisevästi.	edistää voimavaralähtöisesti ja motivoiden kuntoutujien terveyttä ja hyvinvointia ohjatesaana kuntoutujia ja toimii ennaltaehkäisevästi.
	ohjaa kuntoutujaa hankkimaan ruokatarvikkeita ja valmistamaan perusruokaa ohjeita käyttäen.	ohjaa kuntoutujaa hankkimaan ruokatarvikkeita ja valmistamaan monipuolista perusruokaa sekä ohjaa kuntoutujaa asiakaslähtöisesti huolehtimaan ravitsemuksestaan.	ohjaa kuntoutujaa hankkimaan ruokatarvikkeita ja valmistamaan ravitsemuksellisesti tasapainoista ja monipuolista perusruokaa sekä ohjaa kuntoutujaa asiakaslähtöisesti huolehtimaan ravitsemuksestaan.
	ohjaa kuntoutujaa terveellisten elintapojen omaksumiseen ja välttämään riskikäyttäytymistä (esim. päihteitä).	ohjaa ja motivoi kuntoutujaa terveellisten elintapojen omaksumiseen ja välttämään riskikäyttäytymistä.	ohjaa ja motivoi monipuolisesti erilaisia työmenetelmiä käyttäen kuntoutujaa terveellisten elintapojen omaksumiseen ja välttämään riskikäyttäytymistä.
	käyttää työryhmän avustamana toiminnallisia menetelmiä yksilön ja ryhmän ohjauksessa.	käyttää toiminnallisia ja luovan ilmaisun menetelmiä yksilön ja ryhmän ohjauksessa.	käyttää asiakaslähtöisesti toiminnallisia ja luovan ilmaisun menetelmiä sekä omia vahvuuksiaan yksilön ja ryhmän ohjauksessa.
	ottaa huomioon taiteen tai kulttuurin mahdollisuuksia kuntoutujien toimintakykyisyyden tukemisessa.	ottaa huomioon ja hyödyntää asiakaslähtöisesti taiteen tai kulttuurin mahdollisuuksia kuntoutujien toimintakykyisyyden tukemisessa.	ottaa huomioon ja hyödyntää asiakas- ja voimavaralähtöisesti sekä luovasti taiteen tai kulttuurin mahdollisuuksia kuntoutujien toimintakykyisyyden tukemisessa.
	Päivittäisten toimintojen ohjaaminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	ottaa huomioon esteettisyyden kuntoutumisen tukemisessa (esim. viihtyisyys, puhtaus ja kauneus).	ottaa asiakaslähtöisesti huomioon esteettisyyden kuntoutumisen tukemisessa ja soveltaa sitä toiminnassaan.
	ohjaa kuntoutujaa asiakaslähtöisesti terveyttä edistävään liikuntaan, viriketoimintaan ja sosiaaliseen	ohjaa kuntoutujaa asiakaslähtöisesti ja monipuolisesti terveyttä edistä-	ohjaa kuntoutujaa asiakaslähtöisesti, monipuolisesti ja motivoivasti terveyttä edistä-

	kanssakäymiseen.	vään liikuntaan, viriketoimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.	vään liikuntaan, viriketoimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.
Apuvälineiden ja teknologian käytössä ohjaaminen	ohjaa asiakaslähtöisesti kuntoutujia apuvälineiden käytössä ja huollossa (esim. ortoosit, siirtymiseen tai liikkumiseen, hygieniaan, pukeutumiseen, kommunikointiin, kodinhoitoon, asumiseen, ruokailuun ja vapaa-aikaan liittyvät apuvälineet).	ohjaa asiakas- ja voimavara lähtöisesti kuntoutujia käyttämään apuvälineitä ja ohjaa niiden käytössä ja huollossa. Tuntee apuvälineiden jakelukanavat.	ohjaa asiakas- ja voimavara lähtöisesti kuntoutujia käyttämään apuvälineitä ja ohjaa aktiivisesti niiden käytössä ja huollossa. Tuntee apuvälineiden jakelukanavat.
	ohjaa kuntoutujaa itsenäistä suoriutumista tukevan teknologian käyttöön sekä hyödyntää teknologiaa omassa työssään.	ohjaa asiakaslähtöisesti kuntoutujaa itsenäistä suoriutumista tukevan teknologian käyttöön sekä hyödyntää teknologiaa omassa työssään.	ohjaa asiakaslähtöisesti kuntoutujaa itsenäistä suoriutumista tukevan teknologian käyttöön sekä hyödyntää monipuolisesti teknologiaa omassa työssään.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kuntoutusta koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa kuntoutuksesta, toimintakyvystä ja kuntouttavasta työotteesta.	perustelee toimintaansa tiedolla kuntoutuksesta, toimintakyvystä ja kuntouttavasta työotteesta.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla kuntoutuksesta, toimintakyvystä ja kuntouttavasta työotteesta.
Verkostoitumista koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa verkostotyöstä työmenetelmänä.	hyödyntää verkostotyötä työmenetelmänä ja tietää sen erilaisia käyttömahdollisuuksia sekä perustelee niillä toimintaansa.	hyödyntää verkostotyötä työmenetelmänä ja tietää laajasti sen erilaiset käyttömahdollisuudet sekä perustelee monipuolisesti niillä toimintaansa.
	hyödyntää työssään tietoa voimavara lähtöisyydestä.	perustelee toimintaansa voimavara lähtöisyydellä ja sen merkityksellä kuntoutumisen tukemisessa.	perustelee monipuolisesti toimintaansa voimavara lähtöisyydellä ja sen merkityksellä kuntoutumisen tukemisessa.
Palvelujärjestelmää koskevan tiedon hallinta	hyödyntää työssään kuntoutusta koskevia säädöksiä, säännöksiä, ohjeita ja toimintaperiaatteita.	perustelee toimintaansa kuntoutumisen tukemisessa kuntoutusta koskevilla keskeisillä säädöksillä, säännöksillä, ohjeilla ja toimintaperiaatteilla.	perustelee monipuolisesti toimintaansa kuntoutumisen tukemisessa kuntoutusta koskevilla keskeisillä säädöksillä, säännöksillä, asetuksilla, ohjeilla ja toimintaperiaatteilla.
	hyödyntää työssään tietoa yleisimmistä lääkinnällisen, sosiaalisen, kasvatuksellisen ja ammatillisen kuntoutuksen palveluista.	hyödyntää työssään lääkinnällisen, sosiaalisen, kasvatuksellisen ja ammatillisen kuntoutuksen palveluita.	hyödyntää työssään monipuolisesti ja kuntoutujan tarpeiden mukaisesti lääkinnällisen, sosiaalisen, kasvatuksellisen ja ammatillisen kuntoutuksen palveluita.
Eri kuntoutujaryhmiä koskeva tiedon hallinta	käyttää työssään tietoa kehitys-, liikunta- ja aistivammaisuudesta, kehityshäiriöistä ja oppimisvaikeuksista, mielenterveyden häiriöistä ja päihteiden käytön haitoista ja päihderiippuvuuksista.	perustelee toimintaansa tiedolla kehitys-, liikunta ja aistivammaisuudesta, kehityshäiriöistä ja oppimisvaikeuksista sekä mielenterveyden häiriöistä ja päihteiden käytön haitoista ja päihderiippuvuuksista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla kehitys-, liikunta- ja aistivammaisuudesta, kehityshäiriöistä ja oppimisvaikeuksista sekä mielenterveyden häiriöistä ja päihteiden käytön haitoista ja päihderiippuvuuksista.
	käyttää työssään tietoa fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta ikääntymisestä sekä	perustelee toimintaansa tiedolla fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta ikääntymisestä sekä	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta ikääntymisestä sekä ikääntyneiden

	ikäntyneiden kuntoutumisen tukemisesta.	ikäntyneiden kuntoutumisen tukemisesta.	kuntoutumisen tukemisesta.
Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koskeva tiedon hallinta	hyödyntää työssään joitakin erilaisten kuntoutujaryhmien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen keinoja ja tunnistaa ehkäisevän työn kohteita.	perustelee toimintaansa tiedolla eri-ikäisten ja erilaisten kuntoutujaryhmien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja ehkäisevän työn keinoista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla eri-ikäisten ja erilaisten kuntoutujaryhmien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja ehkäisevän työn keinoista.
Ohjausprosessia koskeva tiedon hallinta	hyödyntää työssään tietoa ohjausprosessista ja ohjauksen merkityksestä yksilön ja ryhmien kuntoutumisen tukemisessa.	perustelee toimintaansa tiedolla asiakaslähtöisestä ohjausprosessista ja ohjauksen merkityksestä yksilön ja ryhmien kuntoutumisen tukemisessa.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla asiakaslähtöisestä ohjausprosessista ja ohjauksen merkityksestä yksilön ja ryhmien kuntoutumisen tukemisessa.
	hyödyntää työssään tietoa päivittäisten toimintojen tukemisen menetelmistä ohjatessaan erilaisia kuntoutujia ja kuntoutujaryhmiä.	perustelee toimintansa tiedolla päivittäisten toimintojen tukemisen menetelmistä ohjatessaan erilaisia kuntoutujia ja kuntoutujaryhmiä.	perustelee toimintaansa monipuolisesti tiedolla päivittäisten toimintojen tukemisen menetelmistä ohjatessaan erilaisia kuntoutujia sekä kuntoutujaryhmiä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteita sekä arvioi kehittymistään. Muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa ammatillisen kasvunsa ja kehityksensä vaiheen sekä asettaa tavoitteita ammatilliselle kehitykselleen. Arvioi toimintaansa sekä muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa ammatillisen kasvunsa ja kehityksensä vaiheen ja ottaa siitä vastuuta. Arvioi toimintaansa realistisesti sekä muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii vastuullisesti moniammatillisessa ryhmässä ja selviytyy tutuissa vuorovaikutus-tilanteissa.	on aktiivinen ja vastuullinen moniammatillisen työryhmän jäsen ja hyödyntää yhteisöllistä osaamista.	on aktiivinen ja vastuullinen moniammatillisen työryhmän jäsen, hyödyntää yhteisöllistä osaamista ja tuo esille omia näkemyksiään työryhmän toiminnan edistämiseksi.
Ammattietiikka	noudattaa ammattieettisiä periaatteita (esim. elämän ja ihmisarvon kunnioittaminen, salassapitovelvollisuus, jääviys, itsemääräämisoikeus, osallisuuden tukeminen, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo) ja säädöksiä.	noudattaa ammattieettisiä periaatteita ja säädöksiä sekä perustelee niillä toimintaansa.	noudattaa ammattieettisiä periaatteita ja säädöksiä sekä perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa.
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	toimii tutuissa työtilanteissa työhyvinvointia ja työturvallisuutta (esim. ergonomia ja aseetiikka) koskevien lakien, ohjeiden ja toimintaperiaatteiden mukaisesti ja huolehtii kuntoutujien sekä omasta turvallisuudesta ja toimintakyvystä.	toimii erilaisissa työtilanteissa työhyvinvointia ja työturvallisuutta koskevien lakien, ohjeiden ja toimintaperiaatteiden mukaisesti ja huolehtii kuntoutujien sekä omasta turvallisuudesta ja toimintakyvystä.	toimii erilaisissa työtilanteissa työhyvinvointia ja työturvallisuutta koskevien lakien, ohjeiden ja toimintaperiaatteiden mukaisesti, huolehtii kuntoutujien sekä omasta turvallisuudesta ja toimintakyvystä. Perustelee toimintaansa.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelijaa perehdytetään tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opiskelijaa perehdytetään osaamisalaopintoihin ja valinnaisiin tutkinnon osiin.